

noskenē QR kodu

VALSTS POLICIJA

PADOMI SAIMNIECĪBU DROŠĪBAI

2022

POLICIJA

www.manadrosiba.lv

SATURS

IEVADS

3

DROŠAS SAIMNIECĪBAS
PAMATPRINCIPI

4

TERITORIJAS UN ĒKU DROŠĪBA

5

APRĪKOJUMA DROŠĪBA

7

RISKA OBJEKTI

9

ESI SOCIĀLS

10

KRĀPŠANA

11

PIRKŠANA/PĀRDOŠANA

12

RĪCĪBA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ

15

KONTROLSARAKSTS

16

VĒRTĪGO LIETU REĢISTRS

17

Šī brošūra ir sagatavota ar mērķi informēt lauksaimniekus par īpašuma drošību. Visbiežāk lauksaimnieki var saskarties ar zādzībām un to mēģinājumiem, kā arī dažādām krāpšanām.

Lai Jūs varētu pasargāt savu īpašumu, ir nepieciešams ievērot virkni drošības nosacījumu, kas ir apkopoti šajā brošūrā.

Brošūrā ir pieejama informācija par to, kā iekārtot un uzturēt savu īpašumu, pirkšanas un pārdošanas ieteikumi, kontrolsaraksts, lai pārbaudītu sava īpašuma vājās vietas, kuras būtu nepieciešams uzlabot, kā arī aprakstīta rīcība ārkārtas situācijās.

Vairāk informācijas, kas saistītas ar saimniecību īpašuma drošību atrodamas Valsts policijas mājas lapā http://manadrosiba.lv/pieaugusajiem/?_materialu_temas=lauksaimniekiem

**IEGULDOT SAVAS SAIMNIECĪBAS DROŠĪBAS
UZLABOŠANĀ, TU PASARGĀSI SAVUS LĪDZEKĻUS
ILGTERMIŅĀ!**

DROŠAS SAIMNIECĪBAS PAMATPRINCIPI

PĀRREDZAMĪBA

Saimniecībai un tās teritorijai ir jābūt labi pārredzamai no visiem rakursiem.

UZGLABĀŠANA

Mantas uzglabā slēgtās vietās un marķē tās, kā arī piefiksē to numurus.

IEROBEŽOTA PIEKĻUVE

Saimniecības teritorijā var iekļūt tikai tie, kuriem ir atļauja tur atrasties.

UZRAUDZĪBA

Lielai saimniecības teritorijai izmanto video novērošanu un/vai skaņas signalizāciju. Apsver iespēju par sargsuņa iegādi, ja tāda vēl nav.

KONTAKTU UZTURĒŠANA

Izveido kontaktlisti ar apkārt esošajiem kaimiņiem, lai nepieciešamības gadījumā operatīvi varētu ar viņiem veikt informācijas apmaiņu un reaģēt uz notiekošo.

TERITORIJAS UN ĒKU DROŠĪBA

Lai saimniecība būtu pēc iespējas drošāka, viens no priekšnoteikumiem ir apzināt īpašuma drošības riskus. Jāatceras, ka pasargāts nav neviens, taču ievērojot kompleksus drošības pasākumus ir iespējams mazināt riskus.

Pat, ja jums šķiet, ka jūsu saimniecība ir droša, ir vērts caurskatīt turpmāk minētos punktus.

PIEKĻUVE

- Svarīgs aspekts drošības nodrošināšanā ir ierobežota piekļuve, ar skaidri redzamām un saprotamām teritorijas robežām. Tāpat svarīga ir ierobežota piekļuve vietām, kur glabājas aprīkojums un vērtīgas mantas. Pārliedzinies, ka durvis vienmēr ir slēgtas un atslēgas ir tikai tiem, kuriem ir atļauta piekļuve.
- Atbildiet sev uz jautājumu - cik viegli ir iekļūt Jūsu īpašumā?

ŽOGI UN VĀRTI

- Novērtē vārtu un žogu tehnisko stāvokli, iespējams, ir posms, kur to nepieciešams salabot. Iebraucamos vārtus vari uzstādīt ar automātisko slēdzeni. Atceries par drošu slēdzeni uzstādīšu. Tāpat neaizmirsti vienmēr vārtus slēgt.
- Ap īpašumu vajag žogu, tai skaitā, kur uzturas lopi.

REDZAMĪBA

- Pārliedzinies, vai īpašums ir labi pārredzams no vietas, kur visbiežāk atrodies, kā arī, vai ir pārredzami citi objekti teritorijā - saimniecības ēka, kūts, šķūnis, garāža utt.
- Tas pats attiecas uz diennakts tumšo laiku- nodrošini, ka īpašums ir apgaismots, izvēlies sensoru gaismas.

KĀRTĪBA

- Uzturi savu īpašumu kārtībā, tas radīs iespaidu, ka saimniecība ir uzraudzīta un iekļūšana teritorijā zaglim sagādās papildu risku.

SIGNALIZĀCIJA

- Skaņas signalizācijas ierīkošana nodrošinās troksni gadījumā, ja īpašumā iekļūs nepiederošas personas. Tāpat signalizāciju vēlamā pieslēgt citiem saimniecībā esošiem objektiem, piemēram, saimniecības ēkai un šķūnim.

VIDEONOVĒROŠANA

- Uzstādi videonovērošanas kameras, kas aptver saimniecības perimetru. Kameras vēlamā vērst uz īpašumā esošajiem objektiem - māju, saimniecības ēku, šķūni, vietām, kur glabājas vērtīgas mantas. Svarīgi ir atcerēties par videoieraksta kvalitāti, kā arī nakts redzamību, lai ieraksts būtu noderīgs. Piemērots risinājums ir videonovērošana ar kustības sensoru, kas savienots ar mobilo tālruni un kustības gadījumā nosūta Tev ziņu. Neaizmirsti pie ieejas teritorijā uzstādīt zīmes, ka tiek veikta videonovērošana.

GAISMA

- Zagļiem gaisma ir viens no lielākajiem biediem, jo tā viņi tiek pamanīti. Kustības sensora aktivizētas gaismas ir lielisks risinājums. Uzstādi tās pie galvenajām saimniecības ēkām.
- Pārlicinies, ka arī piebraucamais ceļš ir labi izgaismots.

BRĪDINĀJUMA ZĪMES

- Uzstādi privātīpašuma zīmes ap teritorijas perimetru. Tāpat uzstādi zīmi, ja saimniecību apsargā suns, kā arī, ja darbojas videonovērošana. Pirms ieiešanas svešā īpašumā, zaglis padomās, vai tiešām ir tā vērts.

APRĪKOJUMA DROŠĪBA

Liela daļa zādzību notiek tur, kur zagli interesējošās mantas ir brīvi pieejamas.

UZSKAITE

- Veic uzskaiti savam aprīkojumam, izveido sarakstu, ar saimniecībā esošajiem aprīkojumiem - traktori un cita tehnika, elektrotehnika, piemēram, zāles plāvēji, instrumenti. Neaizmirsti iekļaut arī savas privātās mantas - datortehnika, motocikli utt.

MARKĒŠANA UN IEZĪMĒŠANA

- Marķē vai iezīmē vērtīgos objektus. Tas palīdzēs policijai identificēt nozagto. Marķē vietās, kur tas nav viegli pamanāms.

PAPILDU DROŠĪBA TEHNIKAI

- Degvielas zādzības no traktortehnikas ir ļoti izplatītas. Būtu vēlams parūpēties par drošības pasākumu veikšanu degvielas tvertnēm. Lai gan nereti ražotāju uzstādītās degvielas tvertnes ir viegli atveramas, pie traktortehnikas izplatītāja ir iespējams iegādāties īpašu tvertnes uzgali, kas apgrūtinās piekļuvi degvielas bākām.

standarta degvielas
bākas tvertne

degvielas bāka ar
papildu slēdzeni

BEIDZOT DARBU

- Neatstāj vērtīgas mantas tehnikā, kā arī izņem aizdedzes atslēgas no tehnikām, pat, ja tev šķiet, ka aiziesi tikai uz brīdi. Atstāj visu sakārtotu, ja kaut kas tiks aizmirsts, Tu to pamanīsi. Tāpat, neatstāj tehniku uz lauka vai mežā. Ja tehnika tomēr ir jāatstāj - neatstāj ar pilnu degvielas bāku.

VEIC APSEKOŠANU

- Ja ilgāku laiku neizmanto tehniku vai palīgēku, regulāri apseko un pārbaudi, vai viss ir kārtībā. Zādzības gadījumā, Tu ātrāk konstatēsi zādzības faktu.

MANTU GLABĀŠANA

- Uzglabā mantas drošās vietās ar ierobežotu piekļuvi un slēdzenēm, kuru atslēgas ir tikai piederošām personām.

APDROŠINĀŠANA

- Veic īpašumu (gan kustamo, gan nekustamo) apdrošināšanu. Atceries, ka ir iespējama arī speciālās tehnikas apdrošināšana (traktori, kombaini, uzkabināmā tehnika).

RISKA OBJEKTI

Bieži tiek zagta gan degviela, gan arī GPS ierīces un monitori, kā arī citi priekšmeti, kā augu aizsardzības līdzekļi u.c. Apzinoties riska objektus savā saimniecībā, ir iespējams sevi pasargāt no kļūšanas par zādzības upuri, ievērojot dažus priekšnosacījumus.

- **Ja iespējams novieto traktortehniku tuvu mājai, no kuras to redzi.**
- Iespēju robežās neatstāj traktortehniku uz lauka vai mežā un aprīko to ar atbilstošām drošības sistēmām. Ja to nav iespējams izdarīt- nodrošini uzraudzību uz lauka.
- **Neatstāj tehnikā GPS iekārtas – antenas un vadības blokus, kā arī citas vērtīgas lietas, tai skaitā atslēgas.**
- Traktortehnikas bākai iegādājies speciāli paredzētu vāku ar atslēgu, tas apgrūtinās piekļuvi degvielai.
- **Pievērs uzmanību degvielas un augu aizsardzības līdzekļu drošībai. Neatstāj cisternas uz lauka, bet, ja uzglabāšana slēgtā teritorijā nav iespējama, tad palielini uzraudzību, piemēram, ar videonovērošanu.**
- Izveido vērtīgo lietu sarakstu, kur instrumentiem un vērtīgām mantām, vari piefiksēt īpašas pazīmes un sērijs numurus, kā arī uzņem attēlus ar tām. Saraksta paraugu vari atrast šī bukleta 17. lapā.
- **Elektroinstrumentu un citus ikdienas darbarīkus uzglabā drošā, ar slēdzeni aprīkotā vietā. Pievērs uzmanību logiem, lai tie nepaliek atvērti (arī vēdināšanas režīmā).**

- Drošas vides veidošanā liela nozīme ir sadarbībai un informācijas apmaiņai ar citām blakus esošām saimniecībām. Ir nozīmīgi uzturēt labas attiecības ar tuvākajiem kaimiņiem, jo zaglis, kurš uzsācis darbību noteiktā teritorijā un ir pabijis Tava kaimiņa īpašumā, iespējams, drīzumā vēlēsies viesoties arī pie Tevis.
- **Ja redzi apkārtnē aizdomīgas personas un transporta līdzekļus - piefiksē transportlīdzekļa numuru, pazīmes un laiku, informē par to Valsts policiju un kaimiņus.**
- Iepazīsti savus kaimiņus - iegūsti kontaktinformāciju un uzturi labas attiecības, lai varētu dalīties ar riska informāciju, kā arī prombūtnes laikā viens palīdzētu otram pieskatīt īpašumu.
- **Informācijas apmaiņu var veikt kādā no sociālo tīklu platformām, piemēram, WhatsApp vai Telegram .Tas ļaus bez papildu izdevumiem apmainīties ar informāciju. Ja šādas grupas nav, vari iesaistīties tās izveidē.**
- Dalībai šajā grupā aicini arī par Tavu teritoriju atbildīgo Valsts policijas inspektoru, lai viņš būtu lietas kursā par notiekošo. Ja šādas iespējas nav, neaizmirsti Valsts policijas inspektoru informēt atsevišķi.

KRĀPŠANA

Viens no aktuāliem drošības riskiem, kuru nepieciešams apzināties, ir krāpšanas gadījumi. Iegādājoties sev nepieciešamo tehniku, lopus, ķīmikālijas vai citas sev nepieciešamās preces, jāpievērš uzmanība šādām pazīmēm:

STEIDZINĀŠANA

- Krāpnieki nereti apgalvo, ka darījums ir jāveic steidzami, lai neļautu Tev apdomāties un izvērtēt riskus.

PĀRĀK LABS PIEDĀVĀJUMS

- Izvērtē, vai piedāvājums nav pārāk labs, lai būtu reāls. Piedāvājumam ir jābūt samērīgam pret aktuālo tirgus cenu.

PĀRLIECINIES, KA PRECE UN PĀRDEVĒJS TIEŠĀM EKSISTĒ

- Veic izpēti internetā, lasi atsauksmes. Par juridiskajām personām un to darbībām vari noskaidrot Lursoft datu bāzē.
- Krāpnieki var uzdoties arī par kāda uzņēmuma pārstāvjiem. Sameklē internetā uzņēmuma kontaktus un pārliedcinies, vai tiešām tāda persona pie viņiem strādā un ir tiesīga veikt darījumu.

NEVEIC AVANSA MAKSĀJUMU

- Nekādā gadījumā neveic avansa maksājumu, ja neesi pārliedcinājies, ka prece dzīvē tiešām eksistē.
- Avansa maksājumu veikšana attiecas arī uz remontdarbiem. Maksā tikai pēc remontdarbu izpildes. Īpaši piesardzīgs esi, ja veic maksājumus uz ārvalstu kontiem.

PIRKŠANA

LIETOTA TRAKTORA IEGĀDE ir lētāka, taču jāņem vērā daži būtiski drošības aspekti.

- Vienmēr apskati dzīvē traktoru vai tehniku, ko taisies iegādāties, izmantojot sludinājumu portālus.
- Ja plāno iegādāties traktortehniku no ārzemēm, atceries, ka pastāv risks tikt apkrāptam, jo tehnika nav aplūkota dzīvē.
- Tehnikas, kuru vēlies iegādāties fotogrāfijām, interneta vietnē google, ir iespējams veikt reverso attēlu meklēšanu. Tas palīdzēs pārlicināties, vai šīs bildes nav ņemtas no kāda cita sludinājuma.
- Sazinies ar uzņēmumu, no kura vēlies pirkt traktoru, un pārlicinies, vai uzņēmumā strādā darbinieks, kurš pārdod traktoru. Informācija par uzņēmumiem pieejama Lursoft datu bāzē, kā arī traktoru īpašniekus vari noskaidrot VTUA mājas lapā.
- Lasi pieejamās atsauksmes internetā par pārdevējiem un viņu uzņēmumiem.
- Nekādā gadījumā neveic avansa maksājumus, pirms neesi precī redzējis dzīvē un pārlicinājies, ka pārdevējs ir tiesīgs to pārdot.
- Visdrošāk ir slēgt rakstveida vienošanos - pirkšanas-pārdošanas līgumu.

PĀRDOŠANA

ESI PIESARDZĪGS:

- Gadījumos, kad pircējs par lauksaimniecības produkciju piedāvā lielāku samaksu nekā ir tā tirgus vērtība.
- Pārlicinies, vai uzņēmums, kuru pārstāv pircējs, eksistē. Aktuālo informāciju var pārbaudīt, piemēram, Lursoft datu bāzē. Ziņas par nodokļu maksātājiem, tai skaitā fiziskām personām un saimnieciskās darbības veicējiem, var pārbaudīt VID mājaslapā.
- Sazinies ar uzņēmumu un pārlicinies, vai persona, kura apgalvo, ka pārstāv uzņēmumu, patiešām tur strādā un ir tiesīga veikt šādu darījumu.
- Pievērs uzmanību pircēju transporta līdzekļiem. CSDD mājas lapā var pārlicināties, vai transporta līdzekļa numurzīme atbilst konkrētajai atomašīnai (markā, modelis).
- Īpaši jauniem sadarbības partneriem vajadzētu izvērtēt iespēju lūgt priekšapmaksu. Tas ļaus pārlicināties par sadarbības partneru pātieso nolūku.
- Sludinājumos nenorādi adresi, kurā prece tiek pastāvīgi uzglabāta.

MUTVĀRDU VIENOŠANĀS

- Nereti ir gadījumi, kad pēc mutvārdu vienošanās tiek veikti avansa maksājumi par precēm un/vai pakalpojumiem, kuri pēc tam netiek sniegti. Tam seko vienpusēja komunikācija, jo otra puse neatbild ne uz zvaniem, ne e-pastiem. Pat, ja darījumu partneris ir zināms un atpazīstams, drošāk tomēr būtu noslēgt rakstisku vienošanos.

ZINĀMS DARĪJUMU PARTNERIS

- 25% gadījumu darījumi tiek slēgti ar reģistrētu darījumu partneri. Pirms veic naudas pārskaitījumu, pārlicinies, vai gadījumā internetā nav pieejamas negatīvas atsauksmes tieši par šo darījumu partneri.
- Pirms vienojies par darījumu, pārbaudi internetā pieejamo informāciju par darījumu partneri. Neliela meklēšana var kļūt izšķiroša, lai nekļūtu par krāpnieku upuri.

RĪCĪBA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ

110

- Ja saskaries ar noziedzīgu nodarījumu, nekavējoties informē policiju pa tālruni 110. Ja zādzību esi konstatējis agri, nevilcinies ar informācijas nodošanu, lai būtu iespējams zagļus aizturēt un atgūt mantu pēc iespējas ātrāk.
- Policijai sniedz informāciju par to, kur un kas ir noticis. Tāpat Tev būs jānosauc sava kontaktinformācija, lai policija ar Tevi varētu sazināties. Nekad nebeidz sarunu pirmais – gaidi, lai to izdara policists. Adresi nosauc ļoti precīzi.
- Tava dzīvība vienmēr ir pirmajā vietā – nekad neapdraudi sevi, mēģinot bīstamu situāciju atrisināt pašrocīgi. Tava dzīvība ir svarīgāka par īpašumu. Nemēģini pats šo personu aizturēt, bet, ja ir iespējams, vari tai sekot, par to informējot Valsts policiju.
- Ja pamani aizdomīgas darbības, centies piefiksēt informāciju, kas var palīdzēt atrast aizdomīgo personu. Ievēro vizuālās pazīmes – garumu, vecumu, miesasbūvi, matu krāsu un varbūt kādas īpašas pazīmes (tetovējumus, rētas u.c.). Bet, ja ir iesaistīts transporta līdzeklis – tā marku, modeli, krāsu un numuru.
- Ja esi pamanījis aizdomīgas personas vai transporta līdzekļus un šaubies, vai nepieciešams informēt policiju, labāk to izdari! Sliktāk, ja to neizdarīsi, bet vēlāk noziegums notiks.
- Informē arī kaimiņus tajā skaitā. Iespējams, viņi var sniegt vērtīgu informāciju, kā arī pasargāt sevi.

KONTROLSARAKSTS

IZMANTO ŠO SARAKSTU AR APĢALVOJUMIEM, LAI PĀRBAUDĪTU, CIK DROŠA IR TAVA SAIMNIECĪBA UN KAM JĀPIEVĒRŠ PASTIPRINĀTA UZMANĪBA DROŠĪBAS UZLABOŠANĀ.

Apgalvojums	👍	👎
Žogs un vārti		
Žogs un vārti ir labā tehniskā stāvoklī		
Vārti ir slēdzami		
Uz īpašuma ir zīme par privātīpašumu		
Apkārtne		
Saimniecībā esošie objekti neaizsedz redzamību		
Ir video novērošanas kameras		
Ir signalizācija		
Saimniecību apsargā suns		
Apgaismojums		
Saimniecība ir pietiekami apgaismota		
Apgaismojums darbojas uz kustību sensoriem		
Ēka		
Saimniecībā esošās ēkas ir aprīkotas ar durvīm un slēdzenēm		
Saimniecībā esošās nojumes, šķūņi, noliktavas u.c ēkas tiek regulāri uzraudzītas		
Atslēgas netiek atstātas durvju slēdzenēs		
Prombūtnē logi ir aizvērti		
Ēku atslēgas tiek glabātas drošā vietā, pieejamas tikai piederīgām personām		
Mantu glabāšana		
Aprīkojums un tehnika ir identificējami un reģistrēti		
Mantām ir izveidota uzskaites sistēma		
Tehnika, aprīkojums, instrumenti un atslēgas tiek droši uzglabāti, kad tie netiek izmantoti		

Apgalvojums	👍	👎
Degviela, sēklas un augu apstrādes līdzekļi		
Degvielas uzglabāšanas tvertnes atrodas teritorijā		
Degvielas tvertnes ir nostiprinātas un slēgtas		
Sēklu un graudu tvertnes ir nostiprinātas un slēgtas		
Ķīmikālijas tiek uzglabātas slēdzamās tvertnēs		
Tehnika		
Tehnika tiek glabāta slēgtās novietnēs		
Novietnes ir aprīkotas ar drošām slēdzenēm		
Tehnikā netiek atstātas atslēgas, kamēr tā netiek izmantota		
Pēc tehnikas izmantošanas no tās tiek izņemtas GPS iekārtas un novietotas drošā un slēgtā vietā		
Tehnikā netiek glabāti vērtīgi priekšmeti, tai skaitā dokumenti		
Informācijas apmaiņa		
Zinu tuvāko kaimiņu tālruna numurus		
Ar kaimiņiem esam vienojušies par informācijas apmaiņu, tai skaitā riskiem		
Apkaimē ir izveidota lauksaimnieku informācijas apmaiņas grupa (Whatsapp, Telegram)		
Pārdošana		
Sludinājumos nenorādu adresi, kur pārdodamais objekts uzglabājas		
Pirms objekta pārdošanas pārliecinos par samaksas saņemšanu		
Iegāde		
Neveicu avansa maksājumus pirms objekta apskates dzīvē		
Pārbaudu internetā pieejamās atsauksmes par pārdevēju		
VTUA pārbaudu informāciju par tehniku pirms tās iegādes		

